

неспецифічної гнійної інфекції – кишкова паличка, протей, стафілокок. Виділені від хворих на гнійно-катаральний мастит корів мікроорганізми належать до двох родин (*Enterobacteriaceae*, *Microsocaseae*), серед яких переважають грам-позитивні форми бактерій.

Список використаних джерел

1. Боднар О., Желавський М., Керничний С. Розробка комплексних схем терапії корів за ускладненого післяотельного періоду. Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції : збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.1. (20-21 березня 2019 р., м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2019. С. 291-293.
2. Боднар О., Желавський М., Керничний С. Мікробіологічна характеристика та антибіотикочутливість збудників гнійного ендометриту у корів. Аграрна наука та освіта в умовах євроінтеграції : збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.1. (20-21 березня 2019 р., м. Кам'янець-Подільський). Тернопіль : Крок, 2019. С. 293-295.
3. Боднар О.О., Калинюк А.А. Вивчення поширення, етіології та взаємозв'язків між маститом і акушерською патологією у корів. Вісник БДАУ. Біла Церква, 2008. Вип.57. С.17-20.
4. Боднар О.О., Керничний С.П., Боднар О.О. Моніторинг захворювань репродуктивних органів корів в регіоні Хмельниччини. Аграрна наука та освіта в умовах Євроінтеграції : зб. наукових праць міжнародної наук.-практ. конф. Кам'янець-Подільський : ПДАТУ, 2018. С.26-27.
5. Керничний С.П., Боднар О.О., Мізик В.П. Патогенетичні механізми розвитку гестозу корів: Міжнародна науково-практична конференція «Репродуктологія тварин – виклики сьогодення, присвячена 70-річчю з дня народження д.в.н., професора Любецького В.Й. (Київ, 19-20 вересня 2019 р.) : Збірник матеріалів конференції. НУБіП, Київ, 2019. С. 37-38.

УДК 636.22/28.09:[616.36-002:616.391]

*Левіцька К.В., студентка II курсу ОС «Магістр» спеціальності «Ветеринарна медицина»
Науковий керівник – Савчук Л.Б., кандидат с.-г. наук, доцент
Подільський ДАТУ, м. Кам'янець-Подільський, Україна*

ДІАГНОСТИКА, ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКА ОСТЕОДИСТРОФІЇ У БУГАЙЦІВ

Кісткова тканина – найбільш еластична і стабільна тканина організму. Для оновлення кісткової тканини необхідним є пластичний матеріал, який надходить в організм разом із кормом. Основним пластичним матеріалом є кальцій та фосфор, за рівнем яких і визначають стан мінерального обміну в організмі.

Аналіз літературних даних показує значне поширення хвороб молодяку великої рогатої худоби, що зумовлені порушенням D-вітамінного і фосфорно-кальцієвого обміну, і тому ця проблема є актуальною. На даний час до кінця не з'ясовано патогенез і методи діагностики захворювання, але відомо, що головним чинником у цій патології є нестача вітаміну D. Водночас технологічні процеси годівлі та утримання тварин часто не підтримуються на належному рівні, що спричиняє зниження вмісту вітаміну D, Ca, P в організмі, порушується обмін речовин і виникає остеодистрофія.

Досліджуючи бугайців, хворих на остеодинтрофію, виявляли значне поширення хвороби. Виявлена нами в ФГ «Ріад» остеодинтрофія перебігала з типовими для даного захворювання симптомами, тобто характеризувалася: пригніченням загального стану, зниженням апетиту, спотворенням смаку, відмічали скуйовдження і тьмяність волосяного покриву, зниження еластичності та сухість шкіри, кон'юнктива бліда або блідо-рожева. У тварин зап'ясткові суглоби збільшені, болючі, "X"-подібна постава грудних або тазових кінцівок. У бугайців виявляли лізис останніх хвостових хребців, стоншення або лізис частини останніх ребер, у решти – нерівні краї останніх ребер і хиткість рiзців.

Актуальність проблеми полягає не тільки у поширенні даного захворювання, а й у складності діагностики його на ранніх етапах. Тому існує потреба в опрацюванні нових, більш ефективних методів діагностики та лікування даної патології, що, в свою чергу, потребує більш глибокого вивчення патогенезу остеодинтрофії у бугайців на відгодівлі.

Таким чином, широка розповсюдженість порушень структурно-функціонального стану кісткової тканини, яка супроводжує розвиток остеодинтрофії, відсутність адекватної патогенетичної корекції свідчить про те, що ця проблема є актуальною.

В зв'язку з цим метою наших досліджень було визначити поширення остеодинтрофії бугайців на відгодівлі в умовах ФГ «Ріад» Ярмоленецького району Хмельницької області, встановити причину її виникнення, розробити схему та провести лікування хворих тварин, розробити заходи щодо профілактики.

Методи виконання роботи: статистичні, клінічні, біохімічні, біометричні.

Для лікування бугайців, хворих на остеодинтрофію, ми застосовували комплексні схеми лікування, які вводили різними шляхами в організм хворих тварин.

Для визначення лікувальної ефективності різних методів лікування нами було сформовано три групи тварин: У контрольній групі (n=5) було застосовано лікування за загальноприйнятою схемою, що використовується в господарстві – це використання тривітаміну вводили препарат підшкірно, по 5 мл на добу з інтервалом один раз на тиждень, 3 ін'єкції та глюконат кальцію внутрішньовенно 20%-й розчин – 200 ml, 3 ін'єкції через день.

Тваринам першої дослідної групи (n=5) застосовували препарат оліговіт – підшкірно, в дозі 5 ml на тварину з інтервалом один раз на тиждень, 3 ін'єкції. Броваглюкін – внутрішньовенно (повільно) – 200 ml, 3 ін'єкції, (перед застосуванням змішували з 40% р-ном глюкози 1:1, та підігрівали до температури тіла). Дуфалайт – внутрішньовенно (повільно) – в дозі 100 ml, 3 ін'єкції через день.

В другій дослідній групі (n=5) використовували препарат кальфостонік. Препарат вводили внутрішньо з кормом по 100 г на одну голову, з кормом, протягом 20 днів.

При порівнянні дії трьох схем лікування бугайців, хворих на остеодинтрофію, більш ефективним виявився комплекс вітамінних препаратів (оліговіт, броваглюкін з глюкозою, дуфалайт). Вибрані нами комплексні вітамінні препарати дозувались за кількістю холекальциферолу та різнилися шляхами введення. Пероральний шлях введення є найпростішим і найзручнішим для тварин, не потребує умов стерильності. Однак лише частина лікарської речовини починає абсорбуватися (всмоктуватися) вже у шлунковому тракті.

Результати показали, що одужало із всієї групи 80% тварин, а інші 20% лікуванню не піддалися тому, що у деяких тварин при розвитку остеодистрофії паралельно розвивається і порушення функції шлунково-кишкового тракту. Так як препарат задавався внутрішньо з кормом як кормова добавка, у тварин з порушеннями шлунково-кишкового тракту він майже не всмоктувався. Ось чому залишилися не вилікованими 10% другої дослідної групи. У тварин цієї групи після проведеного курсу лікування відбулася лише стабілізація вмісту кальцію в сироватці крові, вірогідне зростання неорганічного фосфору.

Отже, основною причиною розвитку аліментарної остеодистрофії у бугайців на відгодівлі являється згодовуванні їм кормів раціону, що мало забезпечені енергією, сирих і перетравним протеїном та цукром, раціон не збалансований за кількістю вітамінів, макро- та мікроелементів.

Використання в комплексній терапії остеодистрофії дуфалайту, броваглюкіну з глюкозою та оліговіту є досить ефективним як в терапевтичному так і в економічному плані.

УДК 619.616.98.636.

*Мазур А.В., студентка II курсу магістратури спеціальності «Ветеринарна медицина»,
Науковий керівник – Карчевська Т.М., кандидат вет. наук, доцент кафедри інфекційних
та інвазійних хвороб
Подільський ДАТУ, Кам'янець-Подільський, Україна*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ, ПАТОГЕНЕЗУ ТА ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ РІЗНИХ СХЕМ ЛІКУВАННЯ ЗА БАБЕЗІОЗУ СОБАК

Бабезіоз – гостра або хронічна трансмісивна, природно-осередкова хвороба собак та інших м'ясоїдних тварин, що характеризується високою температурою, пригніченням, анемією, жовтяничністю слизових оболонок, розладом серцево-судинної, нервової систем та функцій органів травлення. Роботу виконували в умовах Хмельницької першої міської ветеринарної лікарні.

Метою нашої роботи було вивчити вплив бабезіозної інвазії на основні показники крові хворих собак та вивчити в порівняльному аспекті різні схеми лікування за даної хвороби. В роботі застосовували загальноприйняті методи досліджень: клінічний огляд, пальпація, термометрія, спостереження. Крім цього застосовували додаткові методи досліджень: загальний аналіз крові та біохімічний аналіз крові.

Також матеріалом для досліджень слугували кліщі, зняті із собак, які згодом називали клінічної форми прояву бабезіозу. Визначення видової та статевий належності кліщів проводили з використанням визначальних таблиць.

Клінічне обстеження хворих собак здійснювали загальноприйнятими методами. Попередній діагноз ставили за результатами огляду, виявлення на тілі собаки кліщів, або зі слів власників про зняття кліщів при вигулах, поїздках за місто, в паркову, лісову зону тощо.